

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово- комунальних послуг

Про розгляд законопроекту
за реєстр.№5611

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 17 листопада 2021 року (протокол №106) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо енергетичної утилізації відходів (реєстр. № 5611), поданий народними депутатами України Камельчуком Ю.О., Шинкаренком І.А., Захарченком В.В. та іншими народними депутатами України.

У законопроекті шляхом внесення змін до Земельного кодексу України, законів України «Про альтернативні види палива», «Про теплопостачання», «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів» та «Про ринок електричної енергії» пропонується серед іншого:

визначити новий термін – відновлюване паливо з відходів (SRF, RDF);

звільнити юридичні особи від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва у разі використання ними земельних ділянок під будівництво і обслуговування об'єктів з виробництва теплової і електричної енергії з використанням відновлюваного палива з відходів;

передбачити норми, згідно з якими:

– органи місцевого самоврядування мають надавати з місцевого бюджету фінансову допомогу на поворотній або безповоротній основі, а також надавати в пріоритетному порядку в довгострокове користування (оренду) земельні ділянки суб'єктам господарської діяльності, які здійснюють будівництво і експлуатацію підприємств (установок) з виробництва відновлювальних видів палива з відходів (далі – суб'єкти господарської діяльності) */пункт 5 частини другої законопроекту/*;

– держава в особі відповідних органів державної влади та органи місцевого самоврядування забезпечують в повному обсязі викуп теплової енергії, виробленої з відновлюваного палива;

віднести до повноважень органів місцевого самоврядування запровадження додаткових заходів стимулювання і підтримки діяльності суб'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з відновлюваного палива з відходів;

зобов'язати гарантованого покупця купувати вироблену з відновлювального палива з відходів електричну енергію у разі її нереалізації на ринку, а оператора системи передачі – надавати доступ до електричних мереж у разі недостатньої пропускної спроможності електричних мереж таких виробників.

Необхідно звернути увагу, що реалізація положень законопроекту може призвести до втрат доходів загального і спеціального фондів місцевих бюджетів внаслідок:

заниження розміру орендної плати – у разі надання в довгострокове користування (оренду) земельних ділянок у пріоритетному порядку, а не на конкурентних засадах, як це передбачено частиною другою статті 127, частиною першою статті 134 Земельного кодексу України;

звільнення від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва (такі кошти згідно із частиною другою статті 209 Земельного кодексу України використовуються на освоєння земель для сільськогосподарських і лісгосподарських потреб, поліпшення відповідних угідь, охорону земель відповідно до розроблених програм та проектів землеустрою, а також на проведення інвентаризації земель, проведення нормативної грошової оцінки землі).

Водночас, виконання законодавчих пропозицій в частині надання інших преференцій суб'єктам господарської діяльності призведе до необхідності вишукування додаткових коштів державного і місцевих бюджетів, зокрема, для:

надання фінансової допомоги суб'єктам господарської діяльності;

забезпечення викупу теплової енергії, виробленої з відновлюваного палива;

надання додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок надання державою податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів (як це вимагається згідно із частиною першою статті 103 Бюджетного кодексу України).

При цьому видатки на забезпечення діяльності підприємств у сфері виробництва теплової енергії не віднесені до видатків державного і місцевих бюджетів. Відповідні положення пункту 1 частини третьої та пункту 5 частини другої законопроекту не узгоджуються з вимогами частини першої статті 70 та частини другої статті 77 Бюджетного кодексу України */відповідно до яких видатки та кредитування місцевих бюджетів включають бюджетні призначення, встановлені рішенням про місцевий бюджет, на конкретні цілі, пов'язані з реалізацією програм та заходів згідно із статтями 89-91 цього Кодексу/*, а також з вимогами частини першої статті 30 Бюджетного кодексу України */згідно з якою видатки та кредитування державного бюджету включають бюджетні призначення, встановлені законом про Державний бюджет України на конкретні цілі, пов'язані з реалізацією програм та заходів згідно із статтею 87/*.

Крім того, положення законопроекту щодо викупу органами державної влади та органами місцевого самоврядування теплової енергії у повному обсязі (пункт 5 частини другої) не узгоджується з іншими положеннями законопроекту щодо оплати теплової енергії споживачами (у тому числі бюджетними

установами), теплопостачальними та теплотранспортуючими підприємствами (пункт 3 частини третьої).

У експертному висновку Міністерства фінансів України до даного законопроекту також зазначається про його вплив на показники доходів і видатків державного і місцевих бюджетів, невизначеність джерел їх збалансування та про відсутність у державному бюджеті на 2021 рік видатків для забезпечення реалізації положень законопроекту. При цьому Мінфін звертає увагу, що відсутність законодавчого механізму щодо компенсації витрат НЕК «Укренерго» та ДП «Гарантований покупець» може призвести до погіршення їх фінансового стану та спричинити зростання тарифів на електричну енергію для споживачів.

Відтак, всупереч вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту не надано належне фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозиції щодо скорочення витрат державного і місцевих бюджетів та джерел додаткових надходжень до бюджетів для досягнення їх збалансованості.

Термін набрання чинності законом, визначений у законопроекті (з дня, наступного за днем його опублікування), не відповідає вимогам частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України щодо введення в дію законів України або їх окремих положень, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету).

За підсумками розгляду Комітет ухвалив рішення, що проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо енергетичної утилізації відходів (реєстр. № 5611), поданий народними депутатами України Камельчуком Ю.О., Шинкаренком І.А., Захарченком В.В. та іншими народними депутатами України, має вплив на показники державного і місцевих бюджетів (може призвести до збільшення їх видатків, а також зумовить зменшення доходів місцевих бюджетів). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2022 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2023 року, а після 15 липня 2022 року - не раніше 1 січня 2024 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Голова Комітету

Ю.Ю. Арістов

Криволап М.К.
2554456

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/9-2021/356596 від 18.11.2021

714828